

Forfatter: Jacobsen, Jørgen-Frantz

Titel: Udrag fra Nordiske Kroniker

Citation: Jacobsen, Jørgen-Frantz: "Nordiske Kroniker", i Jacobsen, Jørgen-Frantz: *Nordiske Kroniker*, 1943, s. 154. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur:
https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-jacobjf_02-shoot-idm139956847988176/facsimile.pdf (tilgået 18. april 2024)

Anvendt udgave: Nordiske Kroniker

paa denne Mand, der af et nordisk Sprog, som ansaas for uddødt, formaaede at finde over 10,000 Ord, og som paaviste, at den alt overvejende Del af Shetlands Stednavne, anslaaet til i alt ca. 50,000, var gode nordiske Ord, som, naar de befriedes for deres lavskotske eller engelske Dragt, blev En lige saa inderlig fortrolige som Stednavnene i Vestnorge, paa Færøerne og i Island.

Jakob Jakobsen var af Ydre en slank, rød-blond Mand med et fint Kranium og en lidt ludende Holdning, en beskednen Lærd, indadvendt og lidt fjern i Blikket. Men i hans Væsen og hans Gang var der altid noget ivrigt og ihærdigt. De, der kendte ham, forstod, at der under den rolige Overflade, boede en flammende Ild. Paa sit Felt var han en rasende Viking, en Erobrer, der ikke lod sig standse af nogen Forhindring.

Hans Genialitet bestod maaske først og fremmest i hans Evne til at lytte. Denne ensomme Færing, der vandrede rundt mellem de shetlandske Almuehjem, og som overalt fik den hjerteligste Modtagelse, kunde faa Stenene til at tale Nordisk. I det svageste Ekko forstod han at finde en tonende Virkelighed. Hans „Stednavne“ og „Ordbog“ rummer ikke blot et nordisk Sprog, men en nordisk Verden med hele dens taalmodige Bondearbejde, dens nære Forhold til Jord, Hav og Vejrlig, Husdyr og Redskaber.

Men en Tragedie er det, som afspejler sig i Jakob Jakobsens store Værk. Overalt, hvor han søgte, fandt han kun isolerede Ord blandet i den lavskotske Dagligtale. Sammenhængende Stykker, talt Shetlandsk, stødte han kun paa i Form af Remser eller mere eller mindre uforstaaelige Vrøvlevers og Børnerim. Saaledes foregaar et Sprogs Undergang. Det opløses i sine Bestanddele og gaar i Barn-dom ganske som den menneskelige Aand.

Over 40 Aar er forløbet, siden Dr. Jakobsen første Gang besøgte Shetland. I Dag er vel ogsaa Børnene holdt op med at tralle paa Nordisk. Men mange Færinger har erfaret, at Mindet om Dr. Jakobsen endnu lever i de smaa Hjem ude paa de dunkle Heder, hvor han færdedes.